

TOEKOMSTVISE

**HONKBALSPORT
REGIO AMSTERDAM**

Toekomstvisie honkbalsport regio Amsterdam

*Een praktisch kader voor het ontwikkelen
van de honk- en softbalsport in de regio
Amsterdam*

Inhoud

Over dit document	5
Inleiding	6
Over de Taskforce Honkbal Amsterdam	7
Honkbal in de regio Amsterdam	10
Uitgangssituatie per vereniging	12
Accommodatie	16
Honkbalvelden in de regio Amsterdam	21
Ledenwerving en -behoud	24
Werving; een praktijkvoorbeeld uit Amsterdam	26
Technisch Kader	30
Topsport/Breedtesport	33
Conclusie	38
Toekomstvisie 2021	39
Bijlagen	40

Colofon

Dit document kent de volgende auteurs:

Onderdeel	Naam (Vereniging)
Accommodatie	Wytze Veenstra en Ruben van de Kar (TIW-Survivors)
Ledenwerving en -behoud	Katinka Schouten (Thamen) en Marieke Inpijn (DVH)
Technisch kader	Peter Kwakernaak (Amsterdam Diamonds) en Brian Farley (Amsterdam Pirates)
Topsport/Breedtesport	Peter Kwakernaak (Amsterdam Diamonds) en Brian Farley (Amsterdam Pirates)
Logo en vormgeving	Wæb Creative Agency
Eindredactie	Ruben van de Kar en Wytze Veenstra (TIW-Survivors)
Beeldmateriaal	Rob Jelsma

Versie

Dit is versie 1.1 van het document, de dato 20 september 2017.

Contactgegevens:

Voor meer informatie over de Taskforce Honkbal regio Amsterdam kunt u contact opnemen met:

Corinne van der Griendt, Accountmanager KNBSB, corinne.van.de.griendt@knbsb.nl

Wytze Veenstra, bestuurslid TIW-Survivors, contact@tiw-survivors.nl

Ruben van de Kar, secretaris TIW-Survivors, secretaris@tiw-survivors.nl

Dit document en de bijlages zijn te vinden op de website van de KNBSB:

<https://www.knbsb.nl/verenigingen/ondersteuning/best-practices>

Over dit document

U bent begonnen met het lezen van de toekomstvisie voor de honk- en softbalsport in Amsterdam. Dat betekent dat u geïnteresseerd bent in onze geweldige sport. Dat is mooi! Honkbal (in al haar verschijningsvormen) is namelijk een zeer veelzijdige sport waar wij als Nederlanders heel goed in zijn. Zowel op Europees als mondiaal niveau doen wij mee in de top.

Deze goede prestaties hebben wij onder meer te danken aan een goede structuur binnen de sport in Nederland. Jeugdleden stromen makkelijk in en leren spelenderwijs het spelletje vanwege laagdrempelige spelvormen als Beeball. Daarna kunnen zij doorgroeien van het pupillenniveau, naar aspiranten, junioren, enzovoort. Iedere stap biedt de mogelijkheid om je als jonge speler verder te ontwikkelen. Ambitieuze sporters gaan voor een plek in de topsport (met als droom een plek in een hoofdklasse team als L&D Amsterdam), recreatieve spelers kiezen voor de breedtesport. Voor ieder type speler is er wat wils.

Toch gaat het niet goed met de honkbalsport in de regio Amsterdam. Het aantal velden neemt af en de velden die wij tot onze beschikking hebben voldoen vaak niet aan de eisen die er vanuit de sport aan worden gesteld. Door het gebrek aan geografische spreiding binnen de stad neemt de zichtbaarheid en bereikbaarheid van onze sport steeds verder af. Mede daarom zien we dat het aantal leden gestaag terugloopt.

Om die reden hebben de verschillende honkbalverenigingen in de regio Amsterdam hun krachten gebundeld in de Taskforce Honkbal Amsterdam. Via dit gremium willen we in gesprek met de belangrijkste stakeholders, om vanuit een wederzijds belang te bepalen hoe wij ons als sport het beste kunnen ontwikkelen.

Vanuit de honkbalverenigingen zien wij steeds meer de noodzaak om aan te sluiten op initiatieven in onze omgeving. Samenwerking met andere sporten, sport BSO's, scholen en buurtcentra bieden voor ons kansen om een grotere maatschappelijke bijdrage te leveren. Vanuit de 'vitale vereniging' zetten we hierop in en maken we meer verbinding met de omgeving. Dit zorgt ervoor dat wij meer bijdragen aan de buurt en geeft ons de zekerheid dat wij de kostbare vierkante meters die nodig zijn om onze sport te beoefenen kunnen behouden.

Het doel van dit document is om een globale indruk te schetsen van onze sport, wat wij nodig hebben om deze te beoefenen en welke mogelijkheden wij zien om initiatieven te ontwikkelen waar meerdere partijen van kunnen profiteren.

Deze toekomstvisie is een eerste aanzet tot een verdere dialoog. Wij snappen als geen ander dat beleidsmakers altijd de verschillende belangen moeten afwegen en dat er keuzes moeten worden gemaakt. Wij nodigen daarom stakeholders zoals de gemeente Amsterdam, Diemen, Amstelveen, Uithoorn en Haarlemmermeer van harte uit om met ons in gesprek te gaan. Samen kunnen wij niet alleen bepalen hoe wij onze eigen sport verder kunnen ontwikkelen, maar ook hoe wij een positieve bijdrage kunnen leveren aan zaken die bij de gemeente hoog op de agenda staan.

Veel leesplezier en play ball!

Namens de Taskforce: Ruben van de Kar en Wytze Veenstra
Amsterdam, 20 september 2017

Inleiding

Verschillende honkbal en softbalverenigingen in het KNBSB cluster Amsterdam zijn met hun gemeenten Amsterdam, Amstelveen, Haarlemmermeer (Badhoevedorp), Diemen en Uithoorn regelmatig in gesprek over de relevantie van hun sport in relatie tot vormen van ondersteuning, met (de ontwikkeling van) de ledenaantallen en bespelingsgraad (intensiteit van gebruik) van de ter beschikking staande velden.

Druk op de velden binnen bestaande sportcomplexen ontstaat door groei van andere sporten, in concurrentie met honk- en softbal. Bovendien vragen honkbalvelden een bijzondere vorm van onderhoud en in een aantal gevallen om nieuwe investeringen zoals kunstgras en/of verlichting.

Om de gemeenten te ondersteunen bij het maken van afwegingen om tot degelijke investeringen over te gaan, en in meer algemene zin bij het formuleren van hun sportbeleid, hebben zij aangegeven belang te hechten aan een visie hoe de honkbalsport zelf tegen haar toekomst aankijkt.

Onder andere de gemeente Amsterdam heeft zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau aangegeven met grote interesse op korte termijn uit te kijken naar zo'n toekomstvisie. Alvorens tot een beschrijving van de aanpak over te gaan volgen hieronder per vereniging een aantal uitdagingen waarvoor zij zich gesteld zien.

Dit document dient als leidraad voor de Taskforce bij hun taak om een toekomstvisie te ontwikkelen voor de honkbalsport in het Cluster Amsterdam.

Waar in dit document wordt gesproken over 'honkbal', wordt de sport in al haar verschijningsvormen bedoeld. Dus daarbij gaat het ook over ook softbal, beeball en andere spelvormen.

Over de Taskforce Honkbal Amsterdam

De Taskforce Honkbal Amsterdam is een initiatief van het 'Cluster Amsterdam', het samenwerkingsverband van alle honkbalverenigingen in onze regio en de KNBSB.

Missie

Het optimaal ontwikkelen en faciliteren van de honkbalsport in de regio Amsterdam.

Visie

De Taskforce is de spreekbuis van de honkbalsport en vertegenwoordigt alle verenigingen in de regio Amsterdam. Wij behartigen de honkbalsport in al haar verschijningsvormen. Wij zijn aanspreekpunt voor alle stakeholders en zorgen dat alle betrokken partijen op een constructieve manier met elkaar in gesprek blijven. Op deze manier willen wij een positieve bijdrage leveren aan (beleids)plannen, zodat onze sport zich verder kan blijven ontwikkelen.

Doelstellingen

- Aanspreekpunt namens de honkbalsport richting stakeholders en beleidsmakers en actief een dialoog met hen aangaan.
- Inzicht creëren in alle beleidsplannen die onze sport raken en waar nodig actie ondernemen.
- Positieve invloed uitoefenen op beleidsplannen, in het belang van de honkbalsport.
- Bewaken en uitdragen van de gezamenlijke visie namens het cluster Amsterdam.
- Samenwerking en kennisdeling faciliteren tussen honkbalverenigingen onderling en richting onze stakeholders.

Samenstelling

De samenstelling van de Taskforce is als volgt:

Naam	Namens vereniging
Peter Kwakernaak	Amsterdam Pirates
Brian Farley	Amsterdam Pirates
René Bos	Quick Amsterdam
Jolanda Stockey	Ban-Topa Future Stars
Irving Kairamana	Ban-Topa Future Stars
Katinka Schouten	Thamen
Wytze Veenstra	TIW-Survivors
Ruben van de Kar	TIW-Survivors
Marieke Inpijn	DVH
Clarence York	OVVO
Hans Elzinga	OVVO
Etienne Sandel	Amsterdam Marshals
Ellen Klatt	Gemeente Amsterdam, RVE Sport & Bos
Corinne van de Griendt	KNBSB

AMSTERDAM

Honkbal in de regio Amsterdam

Verenigingen in de regio Amsterdam

In de regio Amsterdam kennen we begin 2017 de volgende honk- en softbalverenigingen:

Vereniging	Plaats	Aantal leden	
Amstelveen Athletics	Amstelveen	3	
Amsterdam Diamonds	Amsterdam	33	
Amsterdam Marshals	Amsterdam Zuidoost	17	
Badhoevedorp	Badhoevedorp	106	
Ban Topa FS	Amsterdam Zuidoost	104	
Boekaniers	Amsterdam	19	
DVH	Amstelveen	214	
North Stars	Amsterdam	106	
OVVO	Amsterdam	118	
Pirates	Amsterdam	378	
Quick Amsterdam	Amsterdam	172	
Thamen	Uithoorn	238	
TIW-Survivors (inclusief Vatos)	Diemen	142	

Cluster en Taskforce

Het cluster Amsterdam is de benaming voor alle verenigingen in de regio Amsterdam. Enkele keren per jaar zijn er clustervergaderingen waarbinnen kennis wordt uitgewisseld en er gekeken wordt of er binnen de regio verder kan worden samengewerkt. De KNBSB organiseert en participeert in deze clustervergaderingen.

De Taskforce is een platform dat is opgericht vanuit het cluster, om knelpunten te adresseren waar de gezamenlijke verenigingen tegenaan lopen en hier acties op te ondernemen. De Taskforce is de spreekbuis namens deze gezamenlijke verenigingen richting stakeholders en beleidsmakers in het bijzonder.

Aanpak

De samenwerkende verenigingen binnen het cluster Amsterdam hebben de wens uitgesproken om tot een gezamenlijk visiedocument te komen dat we kunnen aanbieden aan de verschillende stakeholders. Via dit document kunnen we de dialoog aangaan met de beleidsmakers, zodat het beleid beter kan worden afgestemd op de behoeften van de honkbal sport.

De samenwerkende verenigingen binnen cluster Amsterdam hebben besloten tot de oprichting van een Taskforce die tot taak krijgt deze toekomstvisie te maken en uit te dragen.

In deze toekomstvisie moeten in ieder geval de meest dringende thema's worden uitgewerkt die door de verenigingen zijn aangedragen. Diverse verenigingen uit het cluster Amsterdam hebben leden aangedragen voor deze Taskforce. Ook de gemeente Amsterdam en de KNBSB nemen actief deel aan de Taskforce. Binnen de Taskforce zijn werkgroepen gevormd die de verschillende thema's hebben uitgewerkt. Het resultaat is dit visiedocument.

Wat vindt de KNBSB?

De KNBSB (Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball bond) is het overkoepelende orgaan voor de honkbalsport in Nederland. Vanuit deze bond worden de verenigingen actief ondersteund. Contact tussen verenigingen en de KNBSB is goed en wordt steeds beter, mede vanwege de lokale aanpak van de bond. Verenigingen en clusters krijgen aandacht op maat.

De KNBSB heeft haar ambities en beleid afgestemd op die van het NOC*NSF:

1. Een zeer groot bereik van de sport onder de bevolking, onder andere een hoge actieve sportparticipatie.
2. Excellente topsportprestaties, waarin Nederlandse talenten acteren en presteren op wereldniveau, hetgeen bijdraagt aan de positionering en innovatiekracht van Nederland (binnen de wereld) en de Nederlandse bevolking inspireert.

De KNBSB heeft haar doelstellingen beschreven in de zogeheten Grand Slam! Ambitie. Deze kent drie speerpunten:

1. Vitale verenigingen
2. Ledengroei
3. Top 5 positie op wereld niveau voor zowel honkbal als softbal.

Naast de bovengenoemde omschreven ambities uit de Grand Slam! Ambitie, kent het beleidsplan 2017+ van de KNBSB de volgende focuspunten:

Aantrekkelijke competities: Honkbal Topsport, Softbal Topsport, Softbal Jeugd, Slowpitch.

Opleidingen professionaliseren en kwaliteit en kwantiteit van het kader vergroten.

Onderlinge samenwerking versterken (met name binnen de clusters, waarbij de accountmanagers faciliterend zijn).

Landelijke dekking en bekendheid: landelijke dekking, promotie en communicatie, lidmaatschap innoveren.

Vitale verenigingen

Een vitale vereniging is een vereniging die de continuïteit voor zowel de korte als lange termijn waarborgt door organisatorische en financiële gezondheid. Onze honkbal- en softbalverenigingen zijn primair opgericht voor het beoefenen van onze mooie sporten, maar een vitale vereniging heeft ook oog voor de directe omgeving. De inzet van de vereniging is niet alleen gericht op de eigen leden, maar ook op de samenleving.

Deze ontwikkeling wordt door NOC*NSF een 'open vereniging' genoemd. Bij de open vereniging is het woord 'open' cruciaal. De vereniging is open op drie manieren: Open naar de behoeften van de eigen leden, open naar de behoeften van overige betrokkenen (ouders, vrienden, familie) en open naar de samenleving om de vereniging heen.

In cluster Amsterdam omarmen de verenigingen het beleid van de KNBSB en zij zetten in op genoemde ambities en focuspunten. De Taskforce Amsterdam sluit op haar beurt aan op deze doelstellingen en maakt zich hard om deze te realiseren. De KNBSB maakt daarom actief deel uit van de Taskforce Honkbal Amsterdam.

Uitgangssituatie per vereniging

Uitgangssituaties voorjaar 2017.

TIW-Survivors:

Grootste probleem is onzekerheid over het veld. Weten niet of dit voor honkbal beschikbaar blijft. De kantinehuur is enorm hoog.

Wensen:

- Rationalisatie van de kantinehuur zodat er in andere zaken geïnvesteerd kan worden
- (Betaalbare) verlichting op het honkbalveld

Pirates:

Zit aan de grens qua inzet van de vier beschikbare velden. Dit is mede de oorzaak van een ledenstop. Velden kunnen ook niet optimaal worden ingezet vanwege gebrek aan faciliteiten (ontbreken kunstgras, geen licht op de meeste velden). Vinden van goed kader kan in nabije toekomst betekenen dat ledenstop ook om die reden gehandhaafd blijft.

Wensen:

- Veld 1 en 2 omzetten naar kunstgras
- Veld 2 geschikt maken voor topsport
- Ruimte voor scoorder/omroeper bij veld 3 (eis voor Golden League softbal)
- Vernieuwen van dug-outs bij velden 2, 3 en 4

Ban-Topa Future Stars:

Het veld aan sportpark De Toekomst krijgt eind 2017 een andere bestemming, geen alternatief aangeboden vanuit gemeente. Club vervult ook een maatschappelijke functie in Zuidoost en wil daar daarom niet weg. Veld moet aan strenge eisen voldoen voor Topsport softbal. Combiveld levert in de praktijk een hoop gedoe op, lastig qua veldbezetting.

Wensen:

- Nieuwe accommodatie, bijvoorbeeld in samenwerking met andere clubs in de buurt.

Quick:

Quick wil groeien bij jeugd. Zit nu echter aan haar grenzen qua veldbezetting. Er is momenteel een ledenstop. Extra veld is nodig, maar wordt niet toegezegd. Besluitvorming vanuit de gemeente laat op zich wachten. Dit maakt het lastig om zelf keuzes te maken (bijvoorbeeld rond onderhoud kantine, want er komt mogelijk een sportverzamelgebouw). Ander probleem is vinden van goed kader (met kennis). Jeugd haakt daardoor af. Positieve ervaringen met stichting Buurtsport.

Wensen:

- Tweede (softbal)veld

Thamen:

Vasthouden leden is de grootste uitdaging, Ledenverlies in de categorie 12 t/m 18 jaar. Lastige leeftijdscategorie, hoe hou je deze vast? Daarnaast stromen talenten naar honkbalscholen en die ben je dan kwijt voor een verenigingsteam. Is ook lastig om leden het hele jaar wat aan te bieden. Zaalfaciliteiten in de wintermaanden zijn zeer beperkt.

Wensen:

- Eigen zaalfaciliteit
- Extra trainingsveld
- Hek om het complex

Amsterdam Marshals:

Samenwerking met gemeente is heel goed. Vereniging is zelf te klein voor eigen veld, gedwongen tot samenwerking. Eigen veld blijft grote wens. Veel succes in samenwerking met scholen in de wijk, waar clinics geld en leden opleveren.

Wensen:

- Eigen sportaccommodatie met kantine in Zuidoost (Mandela Park)

DVH:

Relatie met gemeente is goed. Er zijn echter plannen voor reorganisatie van het sportpark en daar is een veld minder ingetekend. Zaalhuur is een probleem; is te weinig beschikbaar in de wintermaanden. Opleiden en aantrekken kader is ook een probleem. DVH stoeit verder met de vraag hoe ze een zelf topsport kunnen opbouwen. Positief is het initiatief via Sportimpuls, levert goede samenwerking op. Behoeft aan samenwerking/kennisdeling voor TC's (Technische Coördinatoren/Commissie).

Wensen:

- Veldverlichting op honkbalveld

Amsterdam Diamonds:

Maken gebruik van de accommodatie van Amsterdam Pirates.

Wensen:

- Grotere, liefst deels in de grond staande dug-outs op veld 2 van de Pirates
- Bullpenn bij veld 2
- Licht op veld 2
- Warning track op veld 2
- Eigen "honk" onder de tribunes bij Pirates

OVVO:

OVVO heeft een moeilijke periode achter de rug met teruglopend leden aantal en financiële nasleep van de bouw van een nieuwe kantine. Er heeft recent een bestuurswisseling plaatsgevonden. Het leden aantal groeit weer, er wordt ingezet op het opleiden van nieuw kader en het delegeren van taken aan de leden. In samenwerking met Sportservice worden er introductielessen op scholen gegeven en is er een buurtsportvereniging gestart. De relatie met de gemeente moet verbeterd worden. Het beeld bestond bij de gemeente dat er weinig gebeurde bij OVVO. Vooralsnog staan onze velden niet onder druk hoewel er wel een grote vraag is naar meer ruimte bij aangrenzende hockeyverenigingen.

Badhoevedorp:

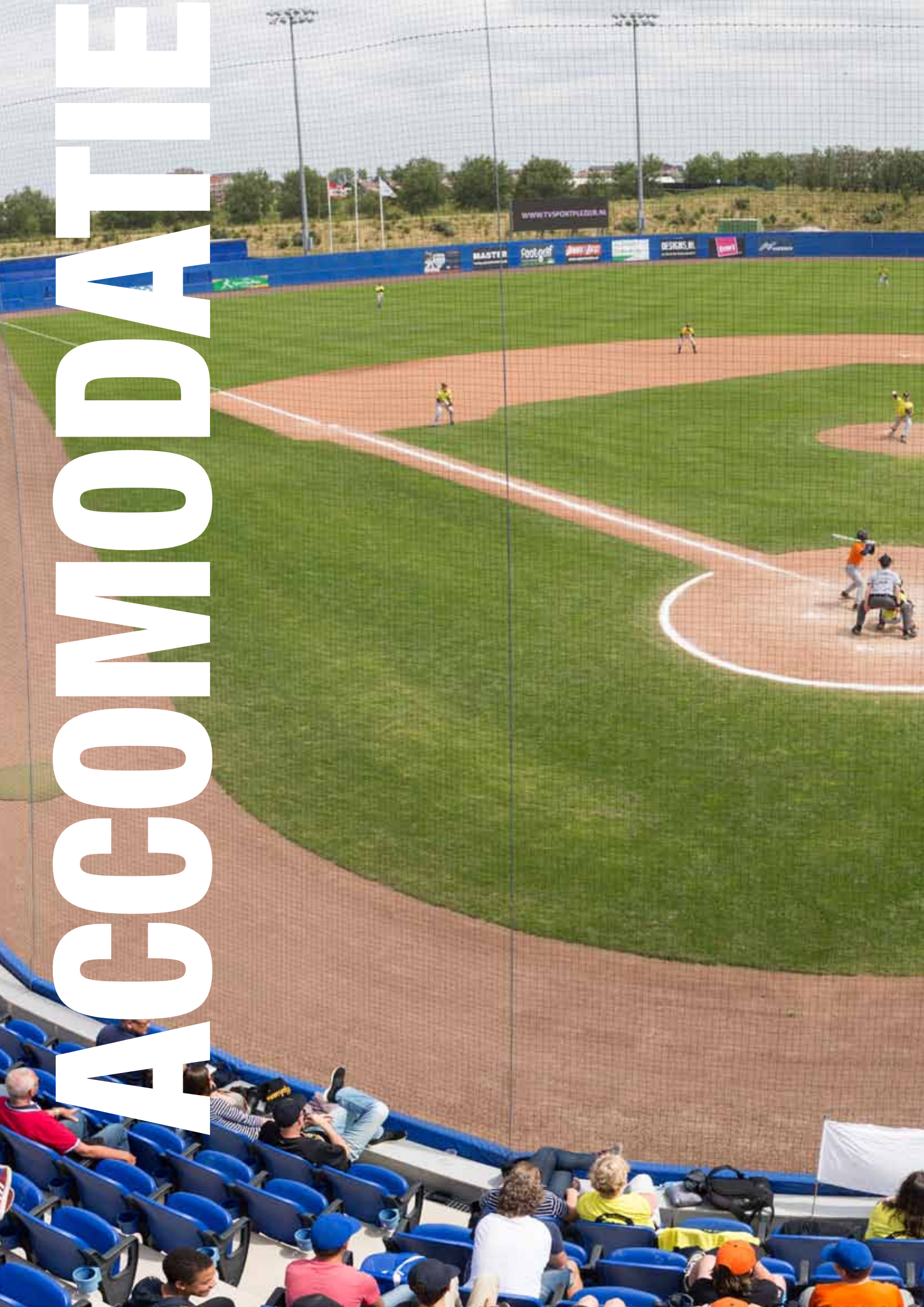
SC-Badhoevedorp bestaat uit een voetbal en een honk- en softbalafdeling. Het is een financieel gezonde vereniging met een stabiel ledenaantal wat de honk- en softbal afdeling betreft. Jaarlijkse aanwas van jonge spelers (Beeball) door succesvol school-honkbaltoernooi. Verloop van oudere jeugdspelers (aspiranten) vanwege onvoldoende spelers per team. Het aantal beschikbare velden is op dit moment voldoende om alle teams te accommoderen. Voldoende kader is een sluimerend probleem.

Goed contact met de gemeente Haarlemmermeer. Al jaren speelt er een mogelijke verhuizing van het sportcomplex, maar dit lijkt voor de komende jaren niet te realiseren. Vanwege het uitblijven van deze verhuizing is er in 2016, samen met de gemeente Haarlemmermeer, fors geïnvesteerd in een kunstgrasveld voor de voetbalafdeling en verlichting voor het softbalveld.

Conclusie uitgangssituatie

De verschillende verenigingen hebben zo hun eigen specifieke uitgangspunten en problematiek. Er is vanuit het cluster Amsterdam daarom geen eenduidige vraag richting de verschillende stakeholders (zoals de gemeente). Wel zien we dat er bij bijna iedere vereniging wensen zijn ten aanzien van de accommodatie: meer ruimte of aanvullende faciliteiten zoals verlichting, zaalfaciliteiten, een extra (of eigen) veld en dergelijke. Hier zit een duidelijke rode draad.

A GEO MEDIATE

Accommodatie

De diamond met zijn vers gemaaide grasmat lonkt. Vanaf de heuvel in het midden van de diamond overziet de pitcher het veld. Het gravel van dit veld is zo zacht dat je een sliding kan maken zonder dat je er een schaafwond aan overhoudt. Op een groot scorebord in het linksveld wordt een video getoond met hoogtepunten van de vorige wedstrijd. De hekken rondom het veld zijn voorzien van bescherming zodat de fanatieke outfielder er vol voor kan gaan. Voor de hekken ligt een warning track zodat deze outfielder weet dat hij bijna bij het hek is. De dug-out is er een van het uitgegraven soort met ruimte voor al je honkbalspullen. In de hoek van de dug-out is ook een kast die je wel eens op tv hebt gezien, waar de knuppels en helmen in opgeborgen kunnen worden. Door de speakers galmt je naam. "Nu aan slag met rugnummer 14, Johan Crujff". De tribunes zijn goed gevuld met een paar honderd man en deze laten zich horen.

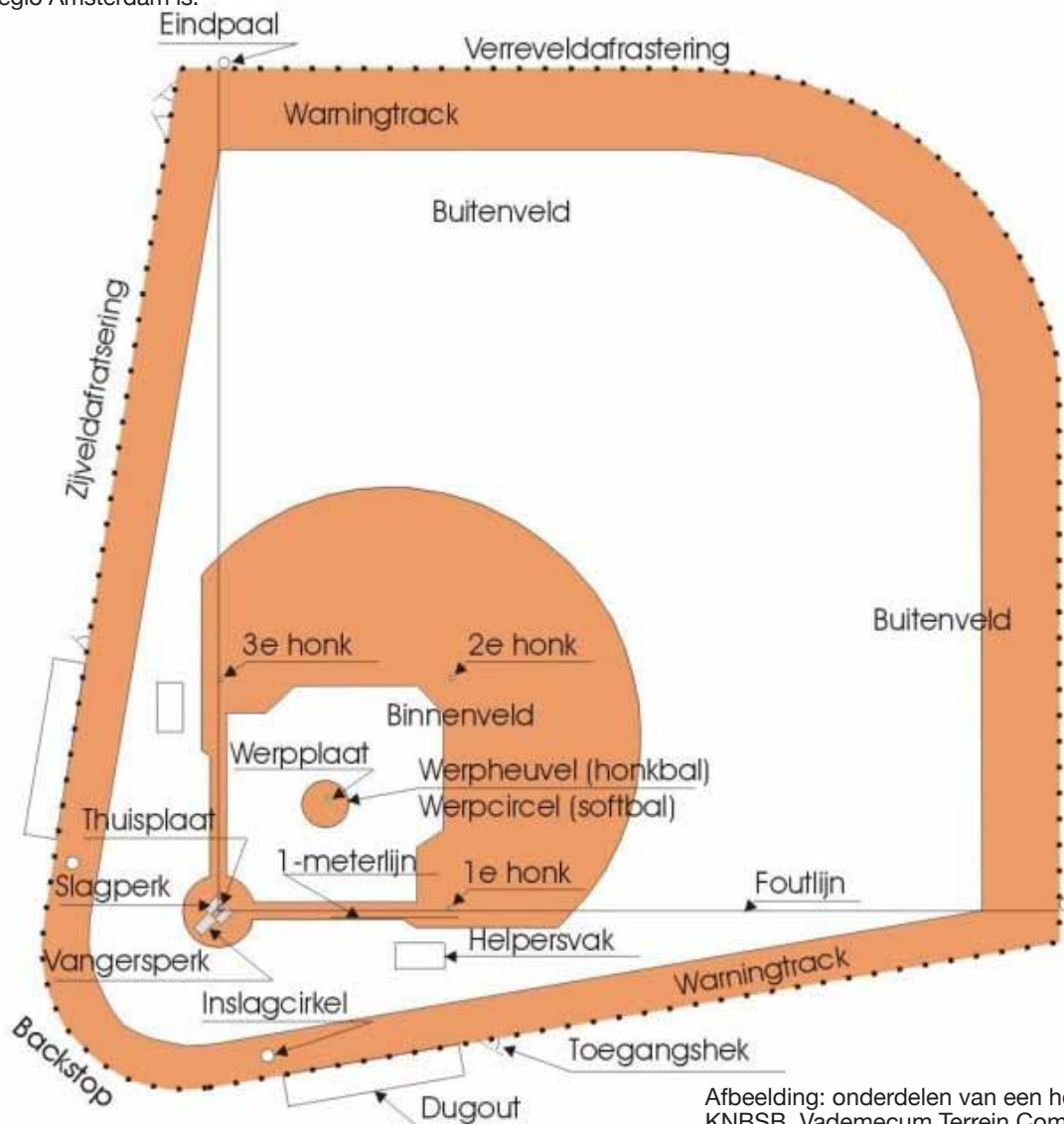
In het rechtsveld is een aparte plek waar de pitchers kunnen ingooien; de bullpen. Een bat boy komt aanlopen met je houten knuppel. De manager, de hitting coach en de fysiotherapeut kijken je zelfverzekerd aan. Vanwege invallende duisternis wordt er besloten om de lichtmasten rondom het speelveld aan te zetten. De flinke regenbui van een halfuur daarvoor heeft geen sporen nagelaten, want het gehele veld is voorzien van prima drainage. In de skybox wordt een netwerkborrel gehouden. Een grote nationale tv-zender is met vijf camera's aanwezig om verslag te doen.

"Play ball!"

Het is de laatste slagbeurt en het staat gelijk. Na drie wijdballen, sla je twee keer mis. Volle bak. De pitcher komt met een nieuwe worp. Een curveball, die je maar net kan raken. Als football zeilt hij over de backstop en wordt gevangen door een toeschouwer. Nog steeds volle bak. De volgende bal sla je met een harde klap ver weg richting het buitenveld. De wind komt onder de bal en zorgt ervoor dat deze achter het hek landt. Homerun. Een 'walk off' homerun, want het was de gelijkmakende slagbeurt in de negende inning en de tegenpartij wandelt verslagen van het veld. Einde wedstrijd.

Bovenstaande schetst hoe ons spelletje gespeeld kan worden op het ideale honkbalveld. In Nederland is dat veld in veel gevallen een utopie. Er is slechts één veld in de omgeving dat enigszins aan dat beeld voldoet. Dat veld ligt in Hoofddorp. Nou hoeft een veld niet gelijk aan de Amerikaanse 'Major League' standaarden te voldoen om een leuk potje te kunnen honkballen, maar er zijn wel bepaalde minimale vereisten. Zeker als er competitie wordt gespeeld op topsportniveau.

In dit hoofdstuk geven wij een beeld aan welke eisen een honkbalveld moet voldoen en hoe de situatie op dit moment in de regio Amsterdam is.

Afbeelding: onderdelen van een honkbalveld (bron KNBSB, Vademecum Terrein Commissie 2015)

Het (ideale) veld

Honk- en softbalvelden hebben een eigen karakteristiek. Naast gravel, (kortgemaaid) gras en een backstop zijn er nog meer zaken die wij nodig hebben om ons spelletje goed en veilig te kunnen spelen. Niet alles is echter altijd even noodzakelijk. Wat er nodig is verschilt per speelniveau. In deze paragraaf gaan we hier verder op in.

Regelgevende partijen

Wat betreft de eisen die aan een honk- of softbalveld worden gesteld, zijn meerdere partijen bepalend.

World Baseball Softball Confederation (WBSC) <http://www.wbssc.org>

De WBSC is de wereldwijde honk- en softbalbond. Het IOC heeft deze organisatie erkend als de wereldwijde autoriteit op het gebied van regelgeving voor honk- en softbal.

Confederation of European Baseball (CEB) <http://www.baseballeurope.com>

De Europese honk- en softbalbond, bevoegd om binnen Europa regels en normen af te vaardigen rond competities, velden en materiaal.

Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond KNBSB <https://www.knbsb.nl>

De Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond (KNBSB) is voor de Nederlandse honk- en softbalsport de belangrijkste regelgever. Zij voeren ook de veldkeuringen uit voor de Nederlandse competities. De KNBSB maakt daarbij onderscheid tussen topsport en breedtesport. Bij het aanleggen van een nieuw honk- of softbalveld zullen de eisen de KNBSB hanteert dus moeten worden getoetst.

Voor een honkbalveld zijn dus een aantal organisaties bepalend op verschillende niveaus. Deze organisaties stellen ook eisen aan een veld als dit bijvoorbeeld gebruikt moet worden voor een internationaal toernooi (MLB, WBSC, CEB).

In de regio Amsterdam voldoet het honkbalveld van Amsterdam Pirates aan de meeste normen. Dit veld is goedgekeurd voor internationale competities tot aan WBSC.

Normen voor het veld

Voor de nationale competitie is de KNBSB verantwoordelijk. Zij keuren het veld en geven aan of dit aan de competitiebepaling voldoet. Des te hoger de competitie, des te hoger de eisen. Alle eisen die de KNBSB aan een honkbal- en softbalaccommodatie stelt zijn vastgelegd in het 'Vademecum Accommodatie Honkbal en Softbal'. Het Vademecum is een handboek voor verenigingsbesturen, gemeenten, architecten, aannemers en andere instanties die zich bezighouden met de aanleg en het beheer van honkbal- en softbalaccommodaties.

Het Vademecum dient te worden gehanteerd als norm voor de honkbal- en softbalaccommodaties in Nederland en is gepubliceerd op de website van de KNBSB: <https://www.knbsb.nl/verenigingen/informatie/accommodaties>

In het Vademecum is heel veel informatie te vinden, zoals de gewenste afmetingen, plaatsing van de lichtinstallatie, vereisten ondergrond, etc. Omdat het normenkader in het Vademecum uitgebreid wordt beschreven, volstaan wij in dit document met een verwijzing naar het Vademecum.

Drainage en verlichting

Honkbal en softbal zijn sporten die gevoelig zijn voor de omstandigheden van het weer en het seizoen. Als het te hard regent of waait, dan kan er niet worden gespeeld. Ook na een regenbui moet het veld snel opdrogen, wil er op gespeeld kunnen worden. Op een nat veld kan je niet honkballen. Als je dat wel doet, is er kans dat het gras en het gravel beschadigd raken. De algemene regel is echter dat er geen plassen mogen liggen rond de thuisplaat en het eerste honk. Liggen die er wel, dan wordt het veld onbespeelbaar verklaard. De juiste ondergrond en goede drainage zijn daarom absolute vereisten voor een honkbalveld in ons regenachtige landje.

Voor honkbal is voldoende (dag)licht een andere vereiste. In het voorjaar en najaar is het aantal uren daglicht echter beperkt. Wil je een honkbalveld in de avonduren kunnen gebruiken, dan is goede verlichting een must. Helaas is de praktijk dat slechts weinig honkbalvelden van de juiste verlichting zijn voorzien. Dit beperkt de bespeelbaarheid van deze velden aanzienlijk.

Combinatievelden

In Nederland is ruimte schaars en grond duur. Daarom zie je voor de honkbalsport steeds vaker zogenaamde 'combinatievelden'. Dit zijn velden met aan een kant een honkbal- en aan de andere kant een softbal of beeball binnenveld. Dergelijke velden zijn ruimtebesparend, maar leveren de nodige beperkingen op.

Zo voldoet een combinatieveld niet aan de eisen voor topsport. Ook levert het in de praktijk veel plan-technische problemen op. Je kan namelijk maar één wedstrijd tegelijk spelen op een dergelijk veld. Een combinatieveld is daarom alleen geschikt voor de honkbalverenigingen die niet al te veel teams hebben en zich richten op breedtesport.

Kunstgras

Kunstgras levert voor de bespeelbaarheid van het veld de nodige voordelen op. Het zal minder snel verregenen en alleen de gravel delen vragen regelmatig onderhoud. Toch zal de gemiddelde honkballer zijn voorkeur uitspreken voor echt gras. Veldspelers willen namelijk ook kunnen duiken en sliden wanneer zij vol voor de bal gaan. Op kunstgras is dat gevaarlijker. Ook om een andere reden is kunstgras blessuregevoeliger. Spieren en gewrichten worden door de hardere ondergrond zwaarder belast. Honkbal op kunstgras is daarom ongebruikelijk, maar niet onmogelijk. In Nederland zien we hele voorzichtige toename in het aantal honkbalvelden van kunstgras, vanwege de eerder genoemde voordelen.

Naast het veld

Wat heeft een honkbalvereniging nog meer nodig naast een veld?

Training

- Verrijdbare slagkooi
- Veiligheidsnetten (werper, eerste en tweede honk)
- Netten om in te slaan

Rond het veld

- Tribunes
- Slagtunnel (20 x 4 x 3 meter)
- Eventueel veiligheidsnetten voor bezoekers/ geparkeerde auto's, etc.

Op het veld

- Lichtmasten
- Honken
- Lijnenkar, lijnen, krijt
- Eindpalen

Onderhoud

- Opslag onderhoudsmateriaal
- Bezems
- Veegmatten
- Harken
- Wals
- Sponzen

Teams

- Kleedkamers
- Veeg- en loopmatten voor spikes
- Opslagruimte teammateriaal

Optioneel

- Werpmachine (plus aansluiting)

Kantine

Een goede, gezellige kantine is van levensbelang voor iedere vitale vereniging, dus ook voor een honkbalvereniging. Naast een gemeenschappelijke ruimte zijn er echter nog andere punten waar een honkbalkantine aan moet voldoen. Zo stelt de KNBSB eisen aan het aantal kleedkamers (daar dienen er minimaal twee beschikbaar van te zijn per wedstrijd) en dienen er ruimtes te zijn om je na het sporten te wassen. Na een paar slidings is dat laatste geen overbodige luxe. Verder dienen toiletten goed begaanbaar te zijn. 'Goed begaanbaar' is bij honkbal overigens een strikt begrip. Honkbal spikes zijn voorzien van metalen plaatjes aan de onderkant en er zijn maar weinig vloeren waar je met je spikes op kan en mag lopen. Ook voor veel van bovenstaande zaken geeft het *Vademecum* praktische en heldere richtlijnen.

Binnen activiteiten

Honkbal is een zomersport. Niets is lekkerder dan op een zonnige dag op het veld te staan en je favoriete spelletje te spelen. Buiten heb je daar alle ruimte voor. Daar zit 'em gelijk de uitdaging voor onze sport. Bij slecht weer en onder een temperatuur van 8 graden (competitiebepaling KNBSB) is het niet meer verantwoord onze sport buiten te beoefenen. De wintermaanden in Nederland zijn niet honkbalgezind.

Dan maar de zaal in? Dat kan, maar de praktijk is dat er weinig zalen te vinden zijn die zijn uitgerust voor honkbal. Niet iedere beheerder van de zaal zit op een sport te wachten die beoefend wordt met zo'n harde bal. Daar komt bij dat de meeste verenigingen geen eigen zaalfaciliteiten hebben en dus moeten huren. En dat zijn meer kosten, maar niet per se meer inkomsten.

Het tekort aan geschikte en betaalbare zalen zorgt ervoor dat het voor onze sport een uitdaging is om het hele jaar activiteiten aan te bieden aan onze leden. Bij de meeste clubs valt hierdoor een gat in de maanden oktober tot januari. Maar er is ook een trend waarneembaar dat clubs steeds vaker trainingen verzorgen in de dalperiode. Amsterdam Pirates is de enige club die een eigen indoor faciliteit heeft die toegespitst is op honkbal. Deze zaal kan ook worden gehuurd door niet-leden van Amsterdam Pirates.

Hiernaast is in september 2016 in Lijnden een speciaal indoor trainingscenter voor honkbal geopend met de naam Strike-zone (<https://www.strikezone.nu>). Hier kan (vooral) slagtraining worden gedaan met speciaal hiervoor geschikte analyse apparatuur.

Winterschool (oktober t/m december)

Het fenomeen winterschool is niet meer weg te denken. Geen winterslaap meer voor jonge honkballers en softbalsters. Deze jeugdige sporters worden in de wintermaanden getraind door hun helden uit de hogere divisies. De Baseball Academies stellen spelers beschikbaar voor de wintertrainingen en dat maakt de Winterschool op zich al tot een onvergetelijke ervaring. Ook hier is een verdeling in talentenpoule van de KNBSB die landelijk opereert en een breedtesportpoule die regionaal opereert. Het nadeel hiervan is dat plaatsen beperkt zijn.

Het zou onze sport enorm helpen als er voldoende faciliteiten zijn waarmee ook in de wintermaanden of bij slecht weer een volledige programma kunnen aanbieden aan onze leden. Hier ligt een organisatorische uitdaging.

Buiten het spel

Zoals in de vorige paragraaf al werd opgemerkt, is honkbal een typische zomersport. In de periode van oktober tot maart wordt het veld doorgaans niet gebruikt. Ook in de zomermaanden geldt dat er doordeweeks overdag vaak weinig activiteit is op de meeste honkbalvelden.

Dat geeft de ruimte om creatief te zijn. Bijna ieder honkbalvereniging of gemeente is op zoek naar extra inkomsten of beter gebruik van de vierkante meters. De mogelijkheden daarvoor zijn legio!

Denk aan een (sport) BSO die doordeweeks gebruik maakt van het veld en de kantine. Drone races op het veld in de wintermaanden. De stichting om de hoek die extra ruimte kan gebruiken voor creatieve activiteiten. De sportschool in de wijk die graag bootcamps organiseert in de buitenlucht. De middelbare school die graag sport op velden die sportspecifiek zijn ingericht. Enzovoorts, enzovoorts.

Met een beetje goede wil is de beschikbare ruimte dus altijd wel efficiënter te benutten. Let alleen wel dat niet alle activiteiten geschikt zijn voor op een honkbalveld. Uit ervaring weten een aantal Amsterdamse clubs dat bijvoorbeeld voetbal bijzonder nadelig is voor het gras op het honkbalveld, met soms een onbespeelbaar outfield tot gevolg.

Goede afspraken zijn erg belangrijk als er sprake is van medegebruikers. Hier wordt vaak gekozen om een convenant af te sluiten waarin de gemaakt afspraken worden opgenomen en door alle partijen wordt ondertekend.

Verder zijn wetgeving, geldende vergunningen, bestemmingsplan, omwonenden, het sportbeleid van de betreffende gemeente en eventuele andere stakeholders vaak kader scheppend.

Waar lopen we tegenaan?

In de regio Amsterdam lopen de meeste clubs tegen dezelfde problemen aan als het gaat om accommodatie. We noemen de meest voorkomende:

Veld

De ruimte die een honkbalveld inneemt is groot. (zo'n 120 x 120 meter)

Het veld is dan alleen voor honkbal te gebruiken. Indien er een softbalveld in wordt gerealiseerd, kunnen hier ook jeugd-wedstrijden op gespeeld worden. De aanwezigheid van een gravel gedeelte zorgt ervoor dat het veld niet zomaar voor iets anders kan worden gebruikt. Hooguit kan in het outfield een voetbalveld worden ingepast.

De gemeente is vaak verantwoordelijk voor het onderhoud van het veld. De meeste velden worden wel regelmatig onderhouden, maar op een manier die niet optimaal is voor honkbal. Zo zien we dat vaak het gravel niet goed wordt onderhouden en het gras te kort of juist te lang wordt gemaaid. Verder is de staat van de velden, op een uitzondering na, niet goed te noemen. Bespeelbaarheid van het veld is niet optimaal, bijvoorbeeld vanwege gebrek aan lichtmasten of goede drainage. Verlichting van het veld is te kostbaar waardoor het in de praktijk te vaak niet wordt gebruikt.

Het spel

Is redelijk onbekend. Dit heeft consequenties voor de partijen die verantwoordelijk zijn voor de accommodatie.

Of zoals een ambtenaar van de gemeente Leiden onlangs tegen een honkballer zei toen ze bij de on-deck cirkel stonden; "Nee hoor, hier gooien ze in." Door gebrek aan kennis van onze sport worden besluiten genomen die niet goed uitpakken voor de sport. Bijvoorbeeld door combivelden aan te leggen waarbij honkbal en voetbal worden gecombineerd. Verder denkt men dat "Je niet moe wordt van de sport."

De hoeveelheid leden

De verenigingen in de regio hebben relatief weinig leden. Dit is niet uitsluitend bij honkbal zo. Kleinere voetbalclubs in Amsterdam worden ook geadviseerd te fuseren met grotere clubs. Maar weinig leden betekent ook mindere bezettingsgraad van het veld ten opzichte van andere sporten zoals voetbal of hockey (sporters per m²). Aan de andere kant is het onduidelijk wat het maximaal aantal leden is per honkbal-, softbal- of combiveld. Daarentegen wordt de veldhuur niet per lid gerekend maar per seizoen*.

Kantine

Veel clubs hebben een kantine die aan de ene kant voor inkomsten zorgt, maar ook op de begroting drukt.

Ze zijn niet allemaal in opperbeste staat en voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd. De gemeente heeft deze vaak gesubsidieerd via een een-derde regeling.

Populariteit

Honkbal is op dit moment niet zo'n populaire sport en kent een kleine daling van het aantal leden (cijfers KNBSB). Andere sporten zijn juist populairder geworden en gegroeid (ledengroei NOC*NSF). De honkbalorganisaties hebben een imago-probleem. Dit zal op korte termijn niet worden veranderd. Het niet verzilveren van de 'positieve boost' rond het wereldkampioenschap 2013 en het aanleggen van MLB-geschikt veld waar nooit een MLB wedstrijd op gespeeld is, helpt niet.

Organisatie clubs

Verder zijn er binnen de regio Amsterdam clubs die, mede door gebeurtenissen uit het verleden, tegen een achterstand aankijken wat betreft publieke opinie. Of zich in een positie bevinden die onder druk staat. Er is bij de grotere gemeentes het beeld dat onze sport bestaat uit veel kleine, losse verenigingen die hun eigen koers varen.

Conclusie Accommodatie

Een geschikte accommodatie is van groot belang (zowel voor buiten als binnen activiteiten) voor een vitale vereniging. Helaas constateren we dat het aantal honk- en softbalvelden schaars is en afneemt. De bestaande velden zijn bovendien van matige kwaliteit en ontberen vaak de nodige voorzieningen als licht en goede drainage. Ook geschikte en betaalbare zaalfaciliteiten zijn zeldzaam, waardoor de sport niet het hele jaar beoefend kan worden.

*Amsterdam is bezig met een wijziging en gaat per gebruikt uur sporten invoeren.

Honkbalvelden in de regio Amsterdam

Op onderstaande kaart is aangegeven hoe de spreiding is van de honk- en softbalvelden in de regio Amsterdam. In de tabel op de volgende pagina wordt meer informatie gegeven over het desbetreffende veld.

Honkbalvelden in de regio Amsterdam 2013 - 2017

#	Vereniging	HB	SB	CB	T/B	Licht	Toelichting
1	North Stars			1	B	Nee	Combiveld honkbal/softbal
2	Pirates (Boekaniers & Diamonds)	2	2		T	Deels	2 x honkbal (waarvan één topsport), 2 x softbalveld.
3	Badhoevedorp	1	1		B	Nee	1 x honkbal, 1 x softbal
4	Quick Amsterdam			1	B	Ja	Combiveld honkbal/softbal
5	Thamen		1	1	B	Ja	1 x combiveld, 1 x softbalveld
6	Ban Topa FS			1	T	Ja	Combiveld honkbal/softbal, softbal topsport. Verdwijnt eind 2017.
7	OWO			1	B	Ja	Combiveld honkbal/softbal
8	TIW-Survivors	1	1		T	Deels	1 x honkbalveld (topsport) 1 x softbalveld (topsport)
9	Amsterdam Marshals			1	B		Combiveld voetbal/jeugdhonkbal – softbal. Kunstgras.
10	DVH		2	1	B	Deels	Combiveld honkbal/softbal, licht op één softbalveld
11	Volewijckers	--	--		--	--	Veld opgeheven in 2013
12	AMVJ	--	--		--	--	Veld opgeheven in 2014

HB= Honkbalveld
 SB= Softbalveld
 CB= Combinatieveld
 T= Topsport
 B= Breedtesport

NEED

Ledenwerving en -behoud

Honk- en softbalverenigingen hebben te maken met een afnemende interesse voor de sport in zijn geheel. De verenigingen binnen het cluster Amsterdam staan voor de uitdaging om meer leden te werven en hun bestaande leden te behouden.

Communicatieboodschap

Om de identiteit van de sport en de verenigingen (wie/wat zijn wij?) te communiceren naar de buitenwereld en ervoor te zorgen dat de doelgroepen het op een juiste wijze interpreteren (imago), is een heldere en uniforme communicatieboodschap essentieel.

Honkbal en softbal kent een aantal USP's (Unique Selling Points) die in elke vorm van communicatie terug zouden moeten komen. Met deze kenmerken onderscheiden honkbal, softbal en Beeball zich van (veel) andere sporten.

Unique Selling Points (USP's)

- Sfeer: Gemoedelijk, familiegevoel, dorpsgevoel, laagdrempelig, iedereen is gelijk
- Veiligheid: Omgaan met materiaal, rekening houden met elkaar, weinig fysiek contact
- Discipline en respect: Gedragsregels op het veld, respect kind versus volwassene (trainer, coach, scheids).
- Communicatie: Positieve benadering, uitleg spelsituaties
- Gedrag: Positiviteit en enthousiasme van spelers en publiek
- Technische vaardigheden: Slaan, gooien, vangen, rennen, sliden
- Tactisch spelvaardigheden: Spelsituaties beoordelen, analytisch denken
- Beweging en gezondheid: Motoriek, conditie, buitensport
- Sociale omgang: Opbouw sociaal netwerk, teamspirit, iedereen mag meedoen
- Identificatie met Amerikaanse baseball-helden
- Uniek: Bijzonder, onvergelijkbaar met andere sporten, geen massa-sport

Doelgroepen

Welke (groepen) mensen willen wij bereiken?

- (Ouders van) Jeugd
- (Ouders van) Beeballers
- Senioren
- Slowpitchers

Met de concrete inhoud van een communicatiemiddel kun je de doelgroepen verder uitsplitsen naar leeftijd en geslacht.

Communicatiematrix

Alle inspanningen op het gebied van externe communicatie moeten uiteindelijk resultaat opleveren, oftewel mensen moeten de actie ondernemen om lid te worden van een honk- en softbalvereniging.

Niet elke vorm van communicatie zorgt direct voor actie bij een nieuw lid, het is de combinatie van de middelen die dit moet bereiken. Het AIDA-model is hierbij een handig hulpmiddel.

A (Attention): Zorgen dat de vereniging met de juiste boodschap onder de aandacht komt van de doelgroep.
I (Interest): Interesse wekken bij de doelgroep.
D (Desire): Verlangen kweken bij de doelgroep om lid te worden van de vereniging
A (Action): De doelgroep onderneemt actie om lid te worden van de vereniging.

In onderstaande communicatiematrix staat per doelgroep aangegeven welke communicatiemiddelen ingezet kunnen worden. Hierbij is aangegeven welke stap van het AIDA model hiermee gerealiseerd kan worden en of het middel bijdraagt aan ledenbehoud.

		Doelgroepen			
Communicatie-middelen	AIDA	(Ouders van) Jeugd	(Ouders van) Beeballers	Senioren	Slowpitchers
(Lokale) media	A	X	X	X	X
Flyer	A	X	X		X
Clinics	AIDA	X	X	X	X
Sportevenementen	AI	X	X	X	X
Vriendjesdag	AIDA	X	X		
Verenigings-evenementen	AIDA en behoud	X	X	X	X
Combinatie andere sporten	AIDA en behoud	X	X	X	X
Website	AIDA	X	X	X	X
Social Media	AIDA en behoud	X	X	X	X

Communicatiemiddelen

Lokale media

Hierbij geldt de kracht van de herhaling, dus hoe vaker de vereniging in de (lokale) krant verschijnt, des te groter het effect. De kans op plaatsing is niet in elke gemeente gelijk. Lobbyen met redactieleden, wethouders en ambtenaren kan hierbij helpen, de juiste mensen uitnodigen voor evenementen en betrekken bij de ontwikkeling van de vereniging. Onderwerpen voor artikelen kunnen zijn: wedstrijdverslagen, aankondiging en verslagen van sportevenementen. Essentieel zijn foto's als beeldmateriaal.

Flyer

Een flyer is een simpele en goedkope manier om grote groepen mensen te bereiken via verspreiding huis-aan-huis, op scholen, bij naschoolse opvang en in openbare ruimtes. Je kunt de tekst specifiek aanpassen aan de (afgeleide) doelgroep, denk aan jongens/meisjes, leeftijdsgroepen en ouder of kind. Verspreiding van de flyers kan gekoppeld worden aan een doelgroep door ze uit te reiken bij bepaalde evenementen, bijvoorbeeld bij het afzwemmen.

Clinics

Met een clinic kun je doelgroepen direct kennis laten maken met de sport en hen enthousiasmeren. Om het aantal deelnemers te verhogen, kan een clinic uitgebreid worden met nevenevenementen (bijvoorbeeld bbq, spelletjes) en wanneer de clinic gegeven wordt door bekende trainers of spelers (bijvoorbeeld van het NL team).

Clinics op of voor scholen, zowel basisonderwijs als voortgezet onderwijs

Clinics voor naschoolse en vakantieopvang

Clinics voor bedrijven, bijvoorbeeld in de vorm van een bedrijfsuitje

Clinics voor specifieke onderdelen van de sport (bijvoorbeeld pitching, catching, sliding)

Een gecombineerde doelgroepenclinic d.m.v. open inschrijving

Evenementen

Deelname aan lokale of regionale evenementen, zoals de koningsspelen, sportmarkten, braderieën, openingen, waarbij gebruik gemaakt wordt van spelelementen zoals een slagkooi.

Vriendjes (en vriendinnetjes) dag

Een clinic c.q. spelletjesdag aanbieden aan jeugdleden waarbij ze vriendjes en vriendinnetjes (buurtkinderen of klasgenootjes) mee mogen nemen die interesse hebben in de sport.

Verenigingsevenementen

Het organiseren van verenigingsevenementen draagt bij aan het behouden van leden én via hen aan het aantrekken van nieuwe leden. Voorbeelden van verenigingsevenementen zijn:

- Familiedag, waaraan men met een familie- of vriendenteam kan deelnemen
- Ouder-kind toernooi
- Jeugdweekend, bijvoorbeeld in de vorm van sport & spel inclusief overnachten in tenten op de velden
- BBQ voor leden en introducés
- Filmavonden voor leden en introducés, eventueel met overnachting.
- Feestavond
- Themafeesten (Sinterklaas, Halloween, midzomernacht e.d.)
- Ouderavond
- Spelregelavond
- Scoorderscursus en scheidsrechterscursus
- Vrijwilligersavond
- Spelavonden, bijvoorbeeld klaverjassen, bingo, muziekquizz.
- Verjaardagspartijtjes

Combinatie met andere sporten

Door een samenwerking aan te gaan met een andere sportvereniging kun je leden een doorlopend sportaanbod bieden. Een voorbeeld hiervan is rugbytraining in de wintermaanden.

Werving; een praktijkvoorbeeld uit Amsterdam

De gemeente Amsterdam heeft als doel de jeugd via het onderwijs met sport te laten kennismaken en structurele sportbeoefening te stimuleren. Voor honkbal zijn er daarom kennismakingslessen onder schooltijd, naschoolse cursussen, toernooien en buurtsportverenigingen en ondersteunt de afdeling Sportstimulering bij de communicatie. Combinatiefunctionarissen en trainers van Amsterdamse honkbalverenigingen verzorgen de uitvoering.

Om de effectiviteit van deze wervingsactiviteiten te verhogen hebben vier Amsterdamse verenigingen (Amsterdam Marshals, North Stars, Quick en OVVO) een gemeenschappelijk plan van aanpak opgesteld en ondersteunen zij elkaars trajecten in de wervingsfase.

Het oprichten van buurtsportverenigingen in scholen of sporthallen midden in de wijk heeft ertoe geleid dat kinderen makkelijker in aanraking komen met de honkbalsport en niet alleen kennismaken, maar ook (project)lid worden van de honkbalvereniging.

Daarnaast geven de Beeball-toernooien voor groep 7 en 8 van het basisonderwijs, die één of twee keer per jaar georganiseerd worden voor scholen die meedoen met naschoolse trajecten, een mooi voorbeeld van de specifieke honkbalsfeer.

Doel van elke vereniging is om het aantal competitieteams vanaf de Beeball of pupillenleeftijd continu aan te vullen, zodat op den duur een evenwichtige leeftijdsopbouw ontstaat bij de competitie spelende teams. Zolang dat nog niet helemaal lukt werken zij ook nog met samengestelde teams.

Ledenbehoud

Samen met de honkbalbond wordt gewerkt aan de organisatie van een lokale Amsterdamse Beeball competitie voor teams van de Buurtsportverenigingen, die daardoor gestimuleerd worden om de stap naar de reguliere teams te zetten. Het opleiden van trainers die ingezet kunnen worden voor de werving op scholen en de buurtsportverenigingen is voor elke vereniging een uitdaging. Daarnaast moet er kader zijn om de reguliere teams te begeleiden. Het verhogen van de kwaliteit van het technisch kader is een voorwaarde voor ledenbehoud.

Conclusie Ledenwerving en behoud

Honkbal is een zeer veelzijdige sport die zich op verschillende punten onderscheidt van andere sporten. We zien dat de sport relatief onbekend (en daardoor onbemind) is. Dat heeft een paar oorzaken. Zo hebben we voor onze sport relatief veel ruimte nodig, is het seizoensgebonden en wordt er te weinig gedaan aan promotie. Het aanspreken van nieuwe leden, met name jeugd, is lastig. Toch zijn er initiatieven, zoals de samenwerking met de gemeente Amsterdam via verschillende scholen, die zeer succesvol blijken voor het bereiken van nieuwe (jeugd)leden.

In het kader van ledenbehoud is het van belang dat er voldoende doorstroombmogelijkheden zijn binnen de sport. Honkbal is een seizoenssport. In de wintermaanden is het lastig om (in de buitenlucht) activiteiten aan te bieden. Een samenwerking met andere sporten is een oplossing om een doorlopend sportaanbod aan te bieden aan de leden.

TECHNISCH KADER TOPSPORT/BREEDTE

Technisch Kader

Introductie

Honkbal is een technisch complexe sport. Het spelen ervan vereist zowel kennis van de spelregels als een aantal technische vaardigheden: honklopen, gooien, vangen, fielden (het verwerken van een bal die via de grond wordt geslagen) en slaan. Daarbij komen nog vele verschillende facetten die veldpositie afhankelijk zijn. Al deze vaardigheden dienen te worden aangeleerd en daarna eigenlijk zonder nadenken te worden uitgevoerd. Voor nadenken heb je geen tijd – dit wordt bepaald door de dimensies van het veld en de snelheid van het spel.

Het aanleren van deze vaardigheden vereist oefening, voordoen, repetitie (muscle memory), conditie en wedstrijdervaring. Verder dient een speler te beschikken over het nodige inzicht, of nog beter: honkbalinstinct.

Daarnaast spelen ook mentale – en psychologische factoren een rol van betekenis bij honkbal. Net als andere sporten vereist ook honkbal de bekende 10.000 trainingsuren inzet van een sporter om zich de sport meester te maken. Aspecten en vaardigheden die in de jeugd niet of niet juist zijn aangeleerd, zijn niet of slechts met heel veel moeite op latere leeftijd nog te corrigeren. Het fundament voor een goede honkballer wordt vroeg gelegd.

Voor het aanleren van de benodigde vaardigheden is kundig kader in de vorm van coaches en trainers essentieel. Veelal zijn dit oud-honkballers die tijdens of na hun actieve sportcarrière op een andere manier betrokken blijven bij de sport.

Probleemstelling

In het kader van de visievorming rond de toekomst van de honkbalsport zijn de volgende vraagstukken rond het thema technisch kader of staf van belang:

- Er is een structureel gebrek goed opgeleide trainers en coaches, hoe kunnen wij dit probleem oplossen?
- Afstemming over inhoudelijke zaken tussen 'Technische Commissies of Coördinatoren (TC's) is gewenst, hoe geven we dat vorm?
- Moeten wij accepteren dat goede trainers en coaches straks structureel een vergoeding geboden moet worden, zoals de trend is bij andere sporten?
- Welke instrumenten staan ons ter beschikking om zelf goede trainers en coaches op te leiden?
- Steeds meer ouders vinden de weg naar professionele trainers om hun kind op individuele basis (vaak dure) extra trainingen aan te bieden. Dit geeft scheve ogen bij teamgenootjes en ouders die dat niet kunnen betalen. Wat moeten wij met deze trend?

Gebrek aan kader

Het gebrek aan goed opgeleide trainers en coaches is een probleem voor zowel de verenigingen en academies in en rond Amsterdam. Eigenlijk zijn het twee uitdagingen:

- Hoe krijgen we meer kader
- Hoe krijgen we deskundiger kader

De spoeling is dun, de kennis is beperkt. Vaak is de opgedane kennis achterhaald, want ook honkbal ontwikkelt zich als sport; hoe ons vroeger werd aangeleerd om te slaan is niet hoe het nu gaat, pitchersbewegingen zijn anders, blessurepreventie heeft zich goed ontwikkeld, krachttraining speciaal geënt op honkbal/softbal is beschikbaar en nieuwe concepten zoals het Long Term Athlete Development plan dat ook bij de KNBSB wordt gebruikt zijn onbekend bij verenigingen. We komen niet verder dan de vader van die jeugdspeler die (op welk niveau ook) weleens gehonkbald heeft. Op zich is dat geen probleem, maar het is wel van belang dat deze vrijwilligers vanaf het begin datgene wat ze missen bijgeleerd worden. Een goede honkballer wordt zeker niet per definitie een goede trainer of coach.

Afstemming Technisch Coördinatoren

Afstemming tussen TC's (Technisch Coördinatoren – de eindverantwoordelijke personen voor het technisch beleid en kader/staf van een vereniging) is gewenst om diverse redenen. Allereerst om het niveau op te krikken van de TC's door het delen van kennis en kunde. Daarnaast is het delen van ervaring en het gezamenlijk analyseren van uitdagingen, situaties en problemen heel erg nuttig. De vormgeving is vrij eenvoudig: kom 4x per jaar bij elkaar met een duidelijke agenda en een wil om te leren van elkaar en ervaringen te delen plus zet een WhatsApp groep op voor vlotte, korte communicatielijnen. Delen, delen, delen en betrokkenheid creëren is het credo.

Privétrainers

De trend dat ouders zelf hun kinderen extra privé-trainingen aanbieden is er eentje die niet ontmoedigd, maar juist aangemoedigd moet worden. Het zijn namelijk niet in eerste instantie rijke ouders, maar vooral heel betrokken ouders die dit doen. En die vinden ofwel dat de teamtrainingen onvoldoende zijn, bijvoorbeeld op het gebied van individuele positietraining zoals pitchers en catchers, ofwel hun kind zelf wil meer uit de sport halen. Een manier om dit voor iedereen bereikbaar te maken is om gezamenlijk privétrainers in te huren, waardoor de kosten voor iedereen dalen. Honkbal is een moeilijke sport, waarvoor zoals gemeld de 10.000 uur regel geldt: pas als je die tijd erin wilt stoppen, wordt je de sport meester. Binnen clubs ontbreken vaak de mensen en middelen of de velden zitten vol zoals in de inleiding werd aangegeven. Wat wel belangrijk is, is om vanuit de top een beeld te hebben van de kwaliteit van privétrainers. Helaas is dat meestal erg persoonsgebonden en weinig objectief.

Vergoedingen

Schaarse kennis en kunde heeft waarde en de trainers en coaches die 'teach-the-teacher' doen, moeten hiervoor worden betaald. Simpelweg ook omdat het hun vak is en iedereen verdient het om voor zijn vak betaald te worden. Dat is een

beperkte investering voor een club of voor individuen, die zich zeker terugbetaalt. De vrijwilligers die zij opleiden kosten geen geld en profiteren van de opgedane kennis (tenzij ze zich die niet eigen maken). Ieder kind dient de mogelijkheid te krijgen om zijn potentie in de sport te kunnen bepalen. Afhankelijk van coaching, talent, doorzettingsvermogen en steun uit de omgeving komt dit talent eruit als het erin zit. Professionele begeleiding is noodzakelijk en kost geld, maar het blijft optioneel.

Instrumenten

Onze visie is dat een combinatie van 'learning-by-doing' eventueel aangevuld met eLearning het niveau van het kader moet kunnen verhogen. Learning-by-doing betekent dat een (jeugd) training een paar keer wordt voorgedaan door iemand die echt weet wat hij doet (van de bond, een hoofdklasser of van een academy) hoe je een training in elkaar zet, waar je op let, hoe je het voordoet, wat je kunt meten en hoe je een growth mindset krijgt. Met deze term wordt bedoeld dat je als trainer/coach altijd werkt naar verbetering en groei binnen de potentie van elke speler en dat spelers zelf ook met de intentie en wil heeft om te leren en beter te worden. Zie hoofdstuk Implementatie meer kader.

eLearning is een moderne manier om via de computer of een App kennis van het spel over te dragen – een abonnement op MLB.TV is ook een vorm van eLearning vooral voor spelers in Fase 1 en 2 – zie paragraaf Talent en Coaching.

Implementatie meer kader

Kader komt bijna altijd voort uit de sport en de sporters zelf. Het is onwaarschijnlijk dat iemand die nooit zelf gespeeld of gecoacht heeft noch kinderen of naaste familie heeft die de sport gaan beoefenen, zich plotseling geroepen voelt om kader te worden. Derhalve moeten we het rendement uit (oud) spelers en nieuwe aanwas doordat kinderen of naaste familie gaan honk- of softballen maximaliseren. Dit begint bij het creëren van betrokkenheid vanaf dag 1. Ouders en begeleiders moet vanaf het begin op een positieve manier worden gemaakt duidelijk dat het niet de bedoeling is dat ze hun kind halen en brengen en af en toe komen kijken als het hen uitkomt. We kunnen daar een voorbeeld nemen aan de hockeysport waarin elke ouder verplicht een aantal door hem of haar te kiezen taken dient uit te voeren. Dat kunnen praktische taken zijn zoals bardiensten, planning, scoren of carpoolen, maar ook meer typische kaderdiensten zoals coachen, begeleiden of trainingen geven.

Ook bij honkbal dienen ouders die de sport nog niet kennen vanaf het begin geënthousiasmeerd te worden: het is een prachtige sport, de sfeer is sportief en plezierig in en om het veld en je besteedt quality time met je kind in het weekend en de avonden. Wat is nou leuker dan dat?

Veel oud-spelers realiseren zich goed dat ze vroeg of laat aan de beurt zijn om teams te coachen of trainen. Het is van belang hen daar rustig op voor te bereiden, maar ook om hen te laten realiseren dat dit tevens een lichte investering van hen vergt in het up-to-date brengen van hun kennis en kunde (de sport staat niet stil). Het trainen en coachen van kinderen of volwassenen is daarnaast iets heel anders dan zelf spelen. Oud-spelers dienen vaak ook didactisch bijgeschoold te worden. Dit moet hen natuurlijk wel aangeboden worden door verenigingen.

Voor spelers worden er bij honk- en softbal regelmatig clinics en trainingskampen opgezet. Het is een idee om hierbij ook direct kader aan te trekken om mee te lopen, te leren en opgeleid te worden door het kader van de clinic.

Implementatie deskundiger kader

Wij zijn van mening dat een druppelsgewijze top down benadering, waarbij vanuit het beschikbare kader op niveau kennis en ervaring wordt gedeeld het meeste effect resulteert.

Dit zijn drie ideeën om deskundiger kader te implementeren:

- Begeleiding vanuit de Topsport
- Gezamenlijke instructeur
- Combinatie

Topsportbegeleiding

We gaan voor het Cluster Amsterdam uit van twee primaire bronnen van kennis en kunde: Hoofdklasseverenigingen en Academies. In de omgeving Amsterdam zijn dat Pirates en Diamonds. Eventueel kan dit aangevuld worden met staf van de KNBSB als daar ruimte voor is. Pirates en Diamonds nodigen lokale coaches en trainers uit naar drie trainingen per jaar met een voorop uitgewerkt ontwikkelingsplan. Dit plan kan proactief worden opgezet door de Technisch Coördinator van de Academy en de Hoofdcoach van Pirates. De input van de lokale coaches omtrent wat ze willen leren/weten/verbeteren voorafgaan aan het plan is essentieel. De coaches worden van begin tot eind door een training gepraat; begeleiding van warming up tot cooling down, waarbij de specifieke aspecten van de training methodologie worden besproken en toegepast gedurende de training. Twee hoofdtypen trainingen worden besproken: station-to-station training en positie-specifieke training.

Station-to-station training: *de coach maakt groepen in het begin van het jaar die een periode bij elkaar blijven, maar zeker niet het hele jaar. De ontwikkeling gedurende het jaar dient gemeten worden, te beginnen met een nulmeting. De groepen verplaatsen zich als geheel van oefening (drill) naar oefening tijdens een training. Een groep kan een willekeurige mix van spelers zijn of juist een groep die dezelfde vaardigheid moet trainen. Groepen dienen regelmatig te worden gewijzigd om kliekjesvorming te vermijden.*

Positie specifieke training: *spelers worden gegroepeerd gebaseerd op primaire veldposities – de plek waar je het meest staat in het veld tijdens het verdedigen. Deze manier is meer geschikt voor iets oudere spelers (junoren en ouder), wanneer de meeste spelers hun beste veldpositie echt weten / hebben toegewezen gekregen. Bij deze trainingsvorm worden spelers op de specifieke vaardigheden getraind, zowel technisch als tactisch, om daarna collectief te trainen op totale team defensie en later ook offensieve vaardigheden.*

Gezamenlijke instructeur

Een rondreizende gekwalificeerde instructeur die alle aangesloten clubs in gelijke mate bezoekt en de club coaches helpt bij het opzetten en uitvoeren van trainingen. De instructeur wordt betaald door clubs en ouders. Het kan ook iemand van de KNBSB zijn.

Voordelen zijn dat de instructeur beschikbaar is voor clubcoaches voor een door hen te bepalen hoeveelheid tijd of aantal keren en met een specifiek doel als zij dat wensen. De instructeur kan afhankelijk van het niveau van het clubkader zijn bijdrage en focusgebieden variëren. De instructeur is ter plekke op het veld en kan kijken welke materialen en hulpmiddelen voor trainingen er aanwezig zijn. Directe, individuele aandacht voor clubs en spelers op microniveau werkt zeer motiverend voor alle betrokkenen. De kans op blijvend goede resultaten stijgt aanzienlijk. Nadeel is dat kosten en tijdsbeslag hoger zijn.

Combinatie

Een combinatie van Academy/Hoofdklasse en Instructeur is ook mogelijk. Een drie keer per jaar terugkerende instructie door Academy/Hoofdklasse coaches die de grootste behoefte van coaches vervullen en de grote lijnen uitzetten, gecombineerd met een meer diepgaande instructie over het spel door de instructeur.

Als voorbeeld voor Amsterdam zou Brian Farley als oud-bondscoach alle coaches en trainers die meer diepgang wensen dan wat ze uit de drie sessies kunnen krijgen kunnen instrueren. De gewenste aandachtsgebieden zijn te kiezen door de coaches maar hebben veel meer diepgang. Dit kunnen master courses zijn in Pitching, Hitting, Situational Defense, Offense of zelfs nog breder.

Deze verdiepingsinstructies kunnen afhankelijk van het onderwerp worden gehouden bij de clubs of bij de indoor trainingsfaciliteit van StrikeZone. Deze locatie heeft uitstekende faciliteiten voor met name Hitting en Pitching. In deze variant is een minimaal aantal coaches nodig die een jaarprogramma volgen, waarbij door de gezamenlijke participatie de kosten kunnen worden gedrukt en verdeeld. De instructie kan eventueel ook beschikbaar komen voor alle coaches, los van of ze in het Cluster Amsterdam zitten.

Conclusie Technisch kader

Aangezien honkbal een ingewikkelde sport is om te leren moet er geïnvesteerd worden in goede begeleiding (Technisch kader). De situatie bij verenigingen in Amsterdam is verre van ideaal te noemen. De hoeveelheid kader is te weinig en de kwaliteit van het kader vaak onvoldoende. Hier ligt een mogelijkheid voor verbetering. De belangrijkste verbetering is wat ons betreft een gezamenlijke lijn die wordt geïmplementeerd door de verschillende technische commissie van de verenigingen. Ook kennisdeling vanuit de topsport kan helpen om het kader verder te ontwikkelen, zodat zij beter in staat zijn een goed en opbouwend trainingsprogramma op te zetten. Dat is goed voor de sporters, maar ook voor de trainer/coach.

Topsport/Breedtesport

Introductie

Honkbal wordt door verschillende leeftijdsgroepen op verschillende niveaus gespeeld. De meer recreatieve vormen van honkbal waar het vooral om gezelligheid, ontspanning en sociale aspecten gaat worden Breedtesport genoemd.

De echte talentontwikkeling, academies, selectieteams, ook wel de A-lijn binnen verenigingen genoemd voor wat betreft de jeugd en bij de senioren de hoogste divisies, te weten de Hoofdklasse en de Overgangsklasse, vormen tezamen de Topsport. Het vlaggenschip is het Nederlands A-team (officieel genaamd Team Koninkrijk der Nederlanden). Bij Topsport gaat het om winnen, resultaten, groei en prospectie van talenten richting nationale teams of een professionele carrière, veelal in de Verenigde Staten.

Er zijn typische Breedtesportverenigingen, vaak wat kleiner, meer vriendenclubs, die enkel lokaal willen spelen en ook niet te vaak. Er zijn typische Topsportverenigingen, die inzetten op de hoogst mogelijke resultaten voor hun beste teams. De meeste Topsportverenigingen hebben ook veel leden die honkbal als breedtesport beoefenen. Zij hebben altijd te maken met het spanningsveld tussen Breedtesport en Topsport.

Probleemstelling

In het kader van de visievorming rond de toekomst van de honkbal – en softbalsport zijn de volgende vraagstukken rond het thema Topsport/Breedtesport van belang:

- Hoe in de regio Amsterdam om te gaan met de verhouding Topsport/Breedtesport?
- Is topsport enkel voorbehouden aan enkele clubs?
- Hoe houden de andere clubs dan hun talentvolle leden vast?
- Hoe benut je de aanzuigende werking van topsport optimaal?
- Hoe zorg je voor de benodigde financiële ondersteuning van topsportprogramma's?

Verhouding Topsport/Breedtesport

Hoe in de regio Amsterdam om te gaan met de verhouding Topsport/Breedtesport?

Als hoofdstad, gezien de grote dichtheid aan mensen, historisch en qua topclubs is Amsterdam het aan zijn stand verplicht om zoveel mogelijk Topsport te stimuleren, dus ook voor honkbal. Topsport heeft een voorbeeldfunctie, creëert helden met mythische verhalen en maakt voor kinderen doelen in de sport meer tastbaar om na te streven als ze dat willen.

Topsport kan niet zonder Breedtesport. Iedereen die begint, doet dat als breedtesporter. Sommigen groeien door, anderen blijven de sport op meer recreatieve wijze beoefenen. Beide vormen van honkbal en softbal hebben behoefte aan leden-aanwas. Tevens is het van belang dat topsporters op leeftijd en in de nadagen van hun sportieve carrière betrokken blijven, liefst blijven spelen of ten minste kader worden. Ook hier kunnen we een voorbeeld nemen aan hockey, waar onder de top een enorm aantal vriendenteams nog altijd actief met elkaar de competitie aangaat. Bij honkbal wordt in de breedtesport enkel aandacht gegeven aan werving van jonge spelers en niet of nauwelijks aan ledenbehoud.

Topsport voor wie?

Is topsport enkel voorbehouden aan enkele clubs?

Gezien de omvang van de talentenpoule en de totale omvang van de honkbalsport in Amsterdam en in Nederland, is topsport per definitie voorbehouden aan een kleine groep individuen. Dat vertaalt zich automatisch in een gering aantal clubs. De term “top” in topsport geeft dat al aan; het is het puntje van de piramide – the best of the best. Dat gezegd hebbende is het zeer wel mogelijk om het niveau van alle clubs die daarvoor openstaan te verbeteren door betere en meer staf, betere trainingsmiddelen, continue instructie en bijscholing. Clubs die enkel voor de lol, zonder enige ambitie of instructie het spelletje willen beoefenen zijn natuurlijk ook van harte welkom – hoe meer hoe beter.

Talent en coaching

Talent is niet van een club, niet van de bond, niet van een team of van een coach – het is van het talent zelf. Het grootste compliment dat een coach kan krijgen is als hij zich overbodig maakt voor een talent. Een coach neemt elke speler die hij onder zijn hoede krijgt mee op een reis door persoonlijke groei in vaardigheden, kennis, inzicht en ontwikkeling van de honkbalsport. Er zijn vier fasen te onderkennen in deze reis die coach en speler samen maken:

Fase 1: Instructie – de coach instrueert de speler in de fundamentals van de sport om een solide basis te leggen. De speler weet weinig van de sport en zijn vaardigheden zitten op een schaal van nul tot tien tussen nul en drie. De dialoog is vooral eenrichting vanuit coach naar speler in deze fase waarin de speler de sport en zijn eigen vaardigheden leert kennen en ontwikkelen. Veel repetitie van oefeningen, waardoor muscle memory ontstaat (inprenting van een technisch juiste beweging of patroon) en de basis wordt gelegd voor de specifieke bewegingspatronen die noodzakelijk zijn om voortgang en succes te bereiken. In deze fase wordt het talent van de speler ontdekt. We praten over pupillen en aspiranten – leeftijd van 8 tot 13 jaar.

Fase 2: Overtuiging – de coach krijgt geloof in de speler en hoe hij prospecteert, de speler dient zelf zijn potentie ook te zien en erin te geloven, meer inprenting hoe de sport gespeeld dient te worden, spelsituaties en een begin van het bepalen en ontwikkelen van honkbal IQ (inzicht en instinct in de sport) vaardigheidsniveau 4-5, aspiranten en junioren leeftijd van 12 tot en met 17 jaar.

Fase 3: Discussie – de speler is zelf competent, lichamelijk (bijna) volgroeid, speelt nu specifieke positie(s) zoals pitcher, middle infielder (korte stop of tweede honk), corner infielder (derde honk of eerste honk), catcher of outfield. Hij heeft genoeg bagage en competenties om met coaches in discussie te gaan en zijn bijdrage te leveren in een besluitvormings-

proces om beter te worden. Hij heeft het recht verdiend om met de coach samen zich verder te ontwikkelen. Het vaardigheidsniveau zit op 6-8. Dit is collegeniveau, minor league proball of Nederlands A team. Leeftijd is 18+.

Fase 4: Delegeren – het competentieniveau zit tussen 8 en 10. De speler heeft de coach niet meer nodig dan als vriend, supporter of soms adviseur. De speler kan zichzelf coachen en andere spelers coachen. Een goede coach vraagt deze speler om hem en anderen te helpen of zelf coach te worden. De coach staat altijd de speler ten dienste en niet zijn eigen ego. Het 'waarom' moet het 'hoe' dirigeren.

Talenten vasthouden

Hoe houden de andere clubs dan hun talentvolle leden vast?

Het is geen kwestie van talentvolle leden vasthouden, het is een kwestie van talent ontwikkelen op alle niveaus. Dit stijgt boven clubs en academies uit. Elk talent dient de mogelijkheid te hebben om zich te ontwikkelen binnen zijn eigen potentie.

De KNBSB, de clubs, de academies, de staf en de ouders kunnen zich gezamenlijk inzetten om de randvoorwaarden en omstandigheden te creëren waarin sporters het beste uit zichzelf kunnen halen. Dat kan binnen de clubs zijn, via de academies of de topsportprogramma's van de KNBSB en het CTO (Centrum voor Topsport & Onderwijs). Het is hierbij sowieso voor clubs en spelers belangrijk om de binding en relatie met het originele thuishonk te houden. Dit kan door versoepeling van de regels aangaande training, ook mogen spelen bij de clubs of gerichte acties om de band blijvend te houden zoals gastclinics, voorbeeldtrainingen of andere activiteiten.

Mits goed gecoördineerd is het een goede zaak dat talenten zowel bij clubs als bij academies trainen en spelen. Randvoorwaarden hierbij zijn: goed kader bij de club, afstemming over te volgen trainingsmethoden, coördinatie van speeltijd (#innings bijvoorbeeld) en veldpositie en geen roofovername op spelers plegen om overbelasting en blessures te voorkomen. Bij de academies en de verenigingen is de Technisch Coördinator hiervoor verantwoordelijk.

De huidige constructie waarin talenten geclusterd worden in Academies, die een zo nauw mogelijke band met verenigingen onderhouden, is gezien de beschikbaarheid van talent, staf en middelen de beste en meest haalbare. De trend naar strengere selecties en kleinere Academies is ingezet om het aantal "veldvullers" te reduceren. Hiermee krijgen de clubs meer (redelijk) talentvolle spelers terug c.q. ze hoeven er minder af te staan.

Het is niet nodig dat clubs hun talentvolle spelers houden, het is belangrijk dat ze voorbeelden voor anderen creëren, helpen het beste uit elke sporter te krijgen ook als je dat zelf niet kunt bieden. Een combinatie van academy en club kan prima werken en houdt de band. Spelers zelf vinden dat vaak ook belangrijk en fijn. Verder moet er meer aandacht zijn voor de herintreders; spelers die hun traject bij de academy hebben afgerond en teruggaan naar de clubs. Er dient periodiek overleg te zijn tussen academy en clubs wie er wanneer waar kan instromen, hoe dat past in de selecties, welke staf er bij de clubs beschikbaar is en dat de verwachtingen van spelers en clubs beter gemanaged worden. Het is niet de bedoeling dat spelers die 4x per week 2 uur trainen en 2 wedstrijden spelen in het weekend met allerlei faciliteiten bij de academies na zes jaar teruggaan naar hun club om te vervallen in 2x per week trainen (vanaf januari i.p.v. november), zonder duidelijkheid wat hun rol en bijdrage kan zijn. Dan wordt het van topsport naar breedtesport en stoot er te weinig talent door naar de hoofdklasse en nationale teams.

Het hoogste wat een club of academy kan bereiken is als op een dag één van hun talenten in de MLB speelt. Dat moet voor elke coach, bestuurder, speler en begeleider het doel zijn. Niet afremmen, maar stimuleren. De hele discussie van 'talenten pikken' is onnodig.

Aanzuigende werking Topsport

Hoe benut je de aanzuigende werking van topsport optimaal?

Sporthelden dienen een actief PR-beleid te voeren of voor hen laten voeren, voor de sport en voor zichzelf. Zichtbaarheid via social media; Twitteren, Facebook, Instagram en Snapchat. En veel YouTube filmpjes maken, dat helpt zeker ook. Successen kunnen breed uitgemeten worden in de pers maar ook via clubs en andere spelers. Creëer een me-to effect: gaaf, daar wil ik bij zijn!

Ook hierin spelen de clubs een belangrijke rol – de achterban voor topsporters is altijd hun club met vrienden en bekenden. Het is een kleine moeite voor de club om hun helden af en toe in de spotlights te zetten. Net als het een kleine moeite voor de speler is om dingen terug te doen voor de club zoals trainingen, clinics, scheidsen of promotieactiviteiten.

Financiële ondersteuning

Hoe zorg je voor de benodigde financiële ondersteuning van topsportprogramma's?

Lijkt ons geen vraag voor dit document. De financiering van topsportprogramma's in honkbal ligt momenteel bij de KNBSB, het CTO en het NOC NSF. De huidige programma's zijn onlangs weer succesvol gefinancierd vanwege het toelaten van honkbal bij de volgende Olympische Spelen. De financiering van de Academies komt grotendeels van MLB. De rest via CTO, de KNBSB, contributie en sponsoring. De academy in Amsterdam – de Diamonds – kan hiermee rondkomen. Wanneer er ook topsportprogramma's binnen de clubs worden opgezet is dit wel een relevante vraag.

Conclusie Topsport Breedtesport

We hebben binnen onze sport een gezonde verhouding topsport/breedtesport. Beide niveaus hebben elkaar nodig. Door de verschillende spelvormen en competitieniveaus hebben we in Nederland spelers veel te bieden en kunnen talenten onder begeleiding doorstromen naar de top. Al dan niet via een van de honkbal academies. Het is wel zaak dat clubs hier goede afspraken over maken, zodat het belang van de sporter voorop blijft staan. De weg van topsport naar breedtesport of coaching/begeleiding is volgens sommigen te weinig belicht.

CONCLUSIE TOEKOMSTVISIE

Conclusie

Samenvatting

Honkbal is een zeer veelzijdige sport die zich op verschillende punten onderscheidt van andere sporten. Hoewel de sport in Nederland relatief klein is, zijn we er als nuchtere Hollanders zeer goed in. Wij zijn een kweekvijver voor talent en Nederland doet mee met de wereldtop.

Honkbal in de regio Amsterdam

Honkbal staat in de regio Amsterdam onder druk. De regio Amsterdam heeft te maken met andere sporten die populair zijn en groeien. Deze sporten kunnen relatief meer leden laten spelen per vierkante meter. We zien daarom dat er steeds minder honkbalvelden zijn in de regio Amsterdam en de kans dat er nieuwe velden bijkomen lijkt af te nemen. Een voorbeeld hiervan is de situatie in Amsterdam Zuidoost, waar het honkbalveld op sportpark De Toekomst binnenkort verdwijnt, zonder dat hier een passend alternatief voor terugkomt. Hierdoor is er in het stadsdeel Zuidoost, een regio met een enorm potentieel aan honkballeden, geen geschikt veld meer om onze sport op te beoefenen. Dit is slechts een van de voorbeelden die aangeeft dat het gesprek met stakeholders zoals de gemeente steeds belangrijker wordt.

De verschillende verenigingen binnen de regio Amsterdam hebben zo hun eigen specifieke uitgangspunten en problematiek. Er is vanuit het cluster Amsterdam daarom geen eenduidige vraag richting de verschillende stakeholders (zoals de gemeente). Wel zien we dat er bij bijna iedere vereniging wensen zijn ten aanzien van de accommodatie: meer ruimte of aanvullende faciliteiten zoals verlichting, zaalfaciliteiten, een extra (of eigen) veld en dergelijke. Hier zit een duidelijke rode draad.

Wat vindt de KNBSB

Eén van de belangrijkste speerpunten van de KNBSB is de vitale vereniging; De vitale vereniging heeft een sterke binding met de omgeving, vervult een belangrijke maatschappelijke functie en kijkt naar (samenwerkings-) mogelijkheden om dit verder uit te breiden.

Accommodatie

Een geschikte accommodatie is van groot belang (zowel voor buiten als binnen activiteiten) voor een vitale vereniging. Helaas constateren we dat het aantal honk- en softbalvelden schaars is en afneemt. De bestaande velden zijn bovendien van matige kwaliteit en ontberen vaak de nodige voorzieningen als licht en goede drainage. Ook geschikte en betaalbare zaalfaciliteiten zijn zeldzaam, waardoor de sport niet het hele jaar beoefend kan worden.

Ledenwerving en behoud

Honkbal is een zeer veelzijdige sport die zich op verschillende punten onderscheidt van andere sporten. We zien dat de sport relatief onbekend (en daardoor onbemind) is. Dat heeft een paar oorzaken. Zo hebben we voor onze sport relatief veel ruimte nodig, is het seizoensgebonden en wordt er te weinig gedaan aan promotie. Het aanspreken van nieuwe leden, met name jeugd, is lastig. Toch zijn er initiatieven, zoals de samenwerking met de gemeente Amsterdam via verschillende scholen, die zeer succesvol blijken voor het bereiken van nieuwe (jeugd)leden.

In het kader van ledenbehoud is het van belang dat er voldoende doorstroombmogelijkheden zijn binnen de sport. Honkbal is een seizoenssport. In de wintermaanden is het lastig om (in de buitenlucht) activiteiten aan te bieden. Een samenwerking met andere sporten is een oplossing om een doorlopend sportaanbod aan te bieden aan de leden.

Technisch Kader

Aangezien honkbal een ingewikkelde sport is om te leren moet er geïnvesteerd worden in goede begeleiding (Technisch kader). De situatie bij verenigingen in Amsterdam is verre van ideaal te noemen. De hoeveelheid kader is te weinig en de kwaliteit van het kader vaak onvoldoende. Hier ligt een mogelijkheid voor verbetering. De belangrijkste verbetering is wat ons betreft een gezamenlijke lijn die wordt geïmplementeerd door de verschillende technische commissie van de verenigingen. Hier biedt samenwerking ook weer voordelen.

Topsport Breedtesport

We hebben binnen onze sport een gezonde verhouding topsport/breedtesport. Door de verschillende spelvormen en competitieniveaus hebben we spelers veel te bieden en kunnen talenten onder begeleiding doorstromen naar de top. Al dan niet via een van de honkbal academies. De weg van topsport naar breedtesport of coaching/begeleiding is volgens sommige te weinig belicht.

Eindconclusie

Honkbal vormt zonder twijfel een waardevolle aanvulling in het Nederlandse sportaanbod. Toch zien we dat de sport relatief onbekend (en daardoor onbemind) is. Dat heeft een paar oorzaken. Zo hebben we voor onze sport relatief veel ruimte nodig, is het seizoensgebonden en wordt er te weinig gedaan aan promotie.

Toekomstvisie 2021

Onze visie is een groeiende en gezonde honkbalsport in de regio Amsterdam. Groeiend in aantal leden, in bekendheid en in kwaliteit. Wij willen eind 2021 in de top 5 staan van het sportaanbod. Een honkbalvereniging is dan nog meer een 'open' vereniging, waarbij samenwerking op alle fronten het sleutelbegrip is.

De faciliteiten zijn in orde; voor de eigen sport, maar ook om de samenwerkingsvormen te kunnen ondersteunen. Er is een schitterend sportcomplex in Amsterdam Zuidoost aangelegd waar verschillende activiteiten rond honk en softbal plaatsvinden, zowel topsport als breedtesport. Verschillende verenigingen uit die hoek van de stad hebben daar eindelijk een goed onderkomen gevonden.

Iedere bewoner in de regio Amsterdam kent de honkbalclub in de buurt, kan deze makkelijk bereiken en komt hier graag om van deze geweldige sport te genieten.

Honkbalclubs bieden verschillende facetten van het spel aan. De ene vereniging is misschien landelijk op het hoogste niveau actief, terwijl de ander meer voor de gezelligheid gaat. In talentontwikkeling werken zij samen. Ook op andere onderdelen werken zij samen. Er is geen competitie zonder tegenstander. Op het veld gaan ze de sportieve strijd met elkaar aan, naast het veld slaan ze de handen ineen.

Missie

De vitale vereniging staat centraal. Ook gaan wij ons actief inzetten op promotie en samenwerkingsverbanden.

De faciliteiten die nodig zijn voor onze sport moeten we verbeteren en vermeerderen. Om dit te doen gaan wij op zoek naar nieuwe mogelijkheden, zoals samenwerking tussen verenigingen onderling, maar ook met andere sporten en maatschappelijke instellingen zoals scholen en BSO's.

De bekendheid van onze sport zal worden vergroot door internationale evenementen zoals de Olympische Spelen (Tokyo 2020), maar ook door het landelijke beleid van de KNBSB (De Grand Slam! Ambitie) en door talenten die vanuit de academies doorbreken in Amerika.

Lokaal willen wij in de regio ook ons steentje bijdragen door in te zetten op de punten genoemd in dit visiedocument.

Om dit te doen hebben wij als verenigingen in de regio de handen ineengeslagen. De komende tijd gaan wij de onderlinge kennisdeling en samenwerking verder verstevigen. **Samen staan wij sterk.** Daarnaast gaan we proactief het gesprek aan met belangrijke stakeholders en beleidsmakers, om te kijken waar de wederzijdse belangen liggen en hoe we deze kunnen realiseren. We gaan voor zichtbaarheid en een open dialoog.

"Every day is a new opportunity. You can build on yesterday's success or put its failures behind and start over again. That's the way life is, with a new game every day, and that's the way baseball is." Bob Feller a.k.a. Bullet Bob, pitcher Cleveland Indians.

Bijlagen

De volgende documenten bevatten informatie die ondersteunend is aan deze Toekomstvisie en de Taskforce Honkbal Amsterdam:

- Plan van aanpak voor ontwikkeling jeugdhonkbal in Amsterdam
- Luchtfoto's van de velden in de regio Amsterdam
- Ledenoverzicht KNBSB cluster Amsterdam per 1-2-2017
- Stakeholderoverzicht

SIT

www.sit.com

HAE
BOD

www.haebod.com